Colecția AURELIA BĂLĂNESCU

Claca de seceriş în Lăschia

O formă de într-ajutorare în muncile agricole şi gospodăreşti era în trecut claca, o cu totul alta decât cea impusă de grofi în vremurile de demult. În Lăschia se făceau iarna clăci de tors sau la căratul bălegarului pe câmp, iar primăvara şi vara la prăşit şi la seceriş, precum şi la culesul merelor sau porumbului toamna.
Dintre toate, cea mai de amploare rămâne secerişul. Gospodarul la care se-ncepea clăcuitul, se anunța din timp la ieşitul din biserică şi la data sorocită, adică în timpul când lanul se pârguia, omul nostru trecea de-a lungul satului cu ceteraşii după el şi se oprea în capătul lanului, unde se strângeau, chiuind, săteni, femei şi bărbați care începeau claca cu multă voie bună. Femeile şi fetele secerau, flăcăii făceau legători, bărbații legau snopii şi clădeau cruci şi căi. Până la gătarea lucrului, care nu dura mai mult de 3-4 ceasuri, ceteraşii cântau, îndemnând pe cei rămaşi mai în urmă cu lucrul.
Când terminau de secerat, alaiul se-nturna la casa gazdei, având în frunte un fecior şi o fată cu cununi de grâu pe cap, semn de belşug şi în anul următor. Gazda îi întâmpina în poartă, lua cununile de spice de pe capul solilor belşugului, le agăța la intrarea în şură şi le închina câte un pahar de horincă, urându-le mult noroc. Poftea întreg alaiul la masă, servind clăcuitorii cu pancove, sarmale, horincă. După ce se ospătau, treceau la joc, în şură, care dura până după miezul nopții.
Cununile le va treiera cu mâna şi va amesteca boabele cu restul grâului de sămânță chiar la semănatul grâului de toamnă.

Colecția ANDREI GROBEI

Cântecul cununii la secerat

Seceraţi, secerătoare,
Nu vă tot uitaţi la soare;
Până-i soare pe răzoare
Nu auzi o horitoare,
Dacă soarele sfinţeşte
Toată leneşa horeşte.
Noi vinim pe drum de ptiatră
De la holda secerată,
Vinim sara cam târziu
Tăt cântând şi şuierând
Şi cu cunună de grâu.
- Bună sara, gazdă bună,
Noi vinim toţi cu cunună.
Cununa trebe udată
Cu horincă, nu cu apă.
- Poftiţi cu toţii în casă
Şi v-aşezaţi după masă
Că şi noi v-am aşteptat
Cu horincă, cu plăcinte.
Vă închin cu sănătate!
- Mulţi ani, gazda să trăiască!
- La mulţi ani,
Să trăim cu voie bună
Şi să bem toţi împreună!

Ţara Chioarului, 1967.

Gătat-am de secerat
Şi cununa o-am luat
Şi acasă am plecat.
Cununa trebe udată
Cu horincă, nu cu apă.
De secerat am gătat,
Fie Domnu lăudat
Că de gheaţă ne-a scăpat
Şi grâu că l-o lăsat.

Ţara Chioarului, 1967.

Cu o floare
Nu se face primăvară.

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău, 2002

Şi din mărs şi din vinit
Şi din mândre de iubit.

1936

Mândruţele mele, toate,
V-oi iubi până la moarte,
Cu tinere, cu bătrâne -
Că voi toate mi-aţi prins bine
Ş-apoi mână, mândră, mână
Două luni şi-o săptămână
Ş-apoi hai cu mândra-n braţă
De-amu până dimineaţă.

1937

Hop, ţurică, tri, Mării,
Săracă mama mândrii
Da' n-o mai putut ave tri
Că pe tăte le-aş iubi.

1938

Tăt aşé le-am spus la mândre -
Când oi muri să mă cânte,
Da' numa una s-o aflat -
N-am murit şi m-o cântat,
Numa una s-o găsit -
M-o cântat şi n-am murit.

1939

Da' de-aici pân' la mândra
Nu-mi pare lungă calea,
De la mândra înapoi
Pare-mi pe de şapte ori.

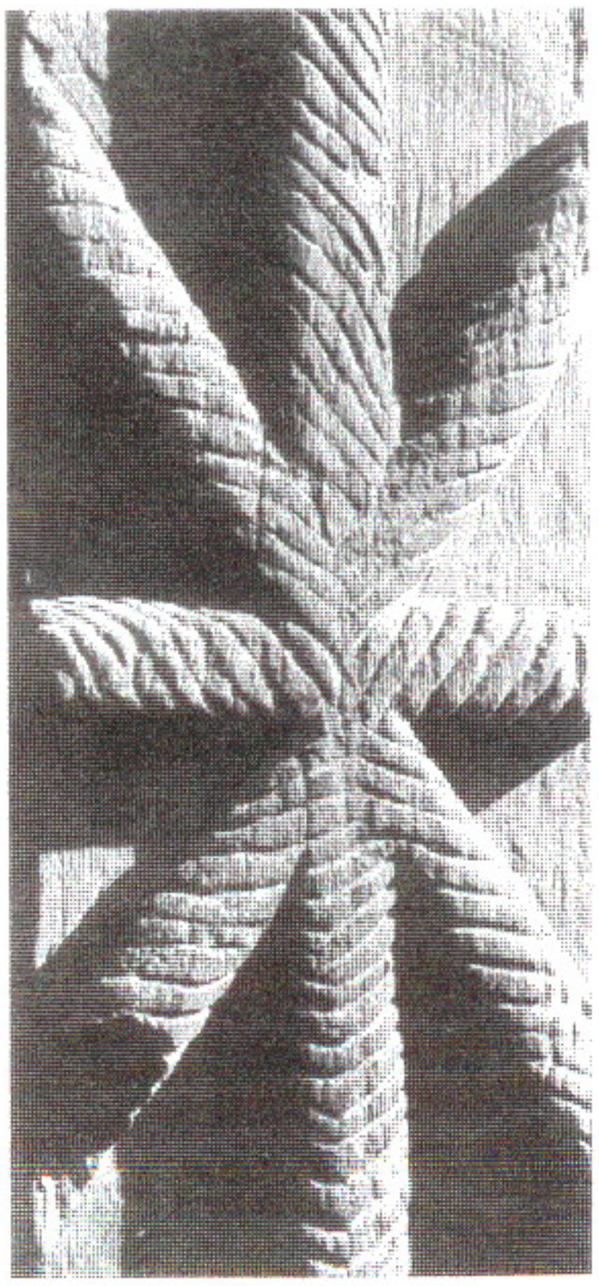

F.Nistor: "Împletitură" pe poartă maramureşeană